

NVP

Nederlandse Vereniging
van Participatiemaatschappijen

NVP-GEDRAGSCODE EN **LIDMAATSCHAPSCODE 2020**

WAT IS HET DOEL?

De leden van de Nederlandse Vereniging van Participatiemaatschappijen (NVP) hechten aan een goed functionerende participatiemarkt in Nederland en verschaffen duidelijkheid over hun drijfveren en handelen. In deze geactualiseerde gedragscode is vastgelegd vanuit welke principes de leden van de NVP werken en waar zij voor staan.

Participatiemaatschappijen zijn belangrijke investeerders in het bedrijfsleven en leveren op die manier een bijdrage aan de Nederlandse economie en werkgelegenheid. Zij zijn betrokken aandeelhouders in niet-beursgenoteerde ondernemingen en investeren voor de lange termijn. Op die manier creëren zij waarde voor bedrijven, hun beleggers en de samenleving als geheel.

Sinds 1986 heeft de NVP een gedragscode en sinds 2007 een lidmaatschapscode. De steeds verder professionaliserende en groeiende participatiesector had behoefte aan zelfregulering. In de codes zijn duidelijke afspraken gemaakt over hoe er door leden van de NVP wordt gehandeld. De NVP heeft de codes in 2016 en 2020 geactualiseerd.

De essentie van participeren

Waardecreatie voor beleggers en de samenleving

Participatiemaatschappijen verschaffen risicodragend kapitaal aan niet-beursgenoteerde bedrijven. Bij volwassen bedrijven heet dit private equity, bij jonge en startende bedrijven venture capital. Participatiemaatschappijen werven dit kapitaal bij beleggers zoals pensioenfondsen, verzekeraars en family offices.

Participatiemaatschappijen investeren bij de start van bedrijven, om bestaande bedrijven te laten groeien, wanneer bedrijfsonderdelen verzelfstandigd worden en bij bedrijfsopvolging. Zij leveren naast kapitaal ook kennis, ervaring en een netwerk. Na doorgaans vier tot zeven jaar wordt het bedrijf verkocht aan een andere financiële investeerder (participatiemaatschappij, informal investor of family office), een ander bedrijf of naar de beurs gebracht. De bedoeling is dat bij verkoop het bedrijf een beter toekomstperspectief heeft dan op het investeringsmoment. Het behaalde financiële rendement gaat met name naar de beleggers in het participatiefonds, waaronder pensioenfondsen.

DE OPZET

VAN DE GEDRAGSCODE

De gedragscode is gebaseerd op vijf algemene principes die door de leden van de NVP onderschreven worden en leidend zijn in het dagelijks handelen:

- 1 Een participatiemaatschappij handelt maatschappelijk bewust
- 2 Een participatiemaatschappij heeft een lange investeringshorizon
- 3 Een participatiemaatschappij communiceert open
- 4 Een participatiemaatschappij respecteert vertrouwelijkheid
- 5 Een participatiemaatschappij houdt zich aan de regels

De vijf principes, o.a. ontleend aan de 'Code of Conduct' van Invest Europe¹, worden hierna toegelicht. Voor de toepassing ervan in de praktijk maken leden gebruik van de best practices van het '*Invest Europe Handbook of Professional Standards*'. Deze zijn bij dit document gevoegd. Deze best practices zijn op veel situaties en bijbehorende stakeholders² van toepassing: start- en groeikapitaal, buyout- en buyin-transacties, nationaal en internationaal, institutionele of andere beleggers. Leden kunnen van de best practices afwijken als zij voor hun specifieke situatie een andere manier hebben om zich aan de vijf principes te houden.

-
- 1 Invest Europe is de Europese zusterorganisatie van de NVP.
 - 2 Wanneer in deze gedragscode gesproken wordt over stakeholders wordt bedoeld op een ruime groep betrokkenen bij de vennootschap. Stakeholders betreffen zowel de belanghebbenden binnen de vennootschap (werknemers, managers, aandeelhouders) als die daarbuiten (klanten, kredietverschaffers, medeaandeelhouders en overheid en maatschappij, toeleveranciers, etc.). Niet iedere situatie waarin de gedragscode van toepassing is, is voor iedere stakeholder relevant. Daarom wordt gesproken van 'relevante stakeholders'.

Waar gaan de best practices over?

De bijgevoegde best practices bezien op alle activiteiten van een participatiemaatschappij. Van het opzetten van een fonds, het fondsen werven bij beleggers, het investeren in een bedrijf, het beheren van een portefeuilleonderneming, tot het verkopen van een portefeuilleonderneming en het uitkeren van rendement aan beleggers. In het oog springende voorbeelden zijn:

- Wat en in welke vorm wordt er gerapporteerd aan beleggers?
- Wat zijn typische fondsvoorwaarden? Hoe worden de kosten van het opzetten van een fonds verdeeld?
- Hoe is een participatiemaatschappij intern optimaal georganiseerd zodat belangenconflicten geminimaliseerd worden?
- Hoe gaat een participatiemaatschappij om met portefeuilleondernemingen die beneden verwachting presteren?
- Hoe wordt een onafhankelijke raad van commissarissen voor een portefeuillebedrijf samengesteld?
- Wat zijn gebruikelijke regelingen bij verkoop van een portefeuilleonderneming?

DE PRINCIPES

UITGEWERKT

1 Een participatiemaatschappij handelt maatschappelijk bewust

Een participatiemaatschappij is zich bewust van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid en de rol die haar portefeuilleondernemingen spelen in de samenleving. Participatiemaatschappijen zorgen ervoor dat zij op verantwoorde en inclusieve wijze zaken doen. Zij geven hieraan invulling door divers samengestelde investeringsteams en raden van commissarissen voor hun portefeuillebedrijven na te streven en factoren als impact op milieu, gezondheid en veiligheid van werknemers en goed ondernemingsbestuur te laten meewegen bij de selectie en het beheer van portefeuillebedrijven (ook wel aangeduid als ESG: Environmental, Social & Governance). Door hun actieve betrokkenheid zijn participatiemaatschappijen bij uitstek geschikt om aan ESG en inclusiviteit

aandacht te besteden en een positieve maatschappelijke bijdrage te leveren. Participatiemaatschappijen realiseren zich dat zij een belangrijke invloed hebben op de economie en maatschappij en houden daarom in de communicatie naar buiten toe daar actief rekening mee.

2 Een participatiemaatschappij heeft een lange investeringshorizon

Een participatiemaatschappij gaat een langdurige samenwerking aan met haar portefeuilleondernemingen. Dit leidt tot een langetermijnrelatie met de relevante stakeholders van die bedrijven. Met het management worden bij aanvang van de relatie duidelijke en gedragen doelen afgesproken. Het gemeenschappelijke doel is duurzame waardecreatie die zich vertaalt in een gezond bedrijf en rendement voor de beleggers in het participatiefonds. Ook de samenwerking met beleggers is langdurig van aard en gebaseerd op goede afspraken over transparantie en afstemming van belangen.

De essentie van participeren

Langdurige relaties

Het actieve en betrokken aandeelhouderschap van participatiemaatschappijen in portefeuillebedrijven

Participatiemaatschappijen investeren in bedrijven en maken samen met het management van de onderneming een plan om het bedrijf te verbeteren. Gemiddeld duurt hun betrokkenheid vijf jaar. Gedurende die periode zijn zij actieve aandeelhouders met invloed op strategische en financiële onderwerpen en over de benoeming van het bestuur van de onderneming. Daarnaast hebben zij vaak ook een vertegenwoordiging in de raad van commissarissen.

Het langetermijnpartnerschap tussen participatiemaatschappijen en beleggers

Het vermogen waarmee participatiemaatschappijen investeren wordt geworven bij beleggers zoals pensioenfondsen, verzekeraars en family offices, en samengebracht in een participatiefonds. De participatiefondsen hebben meestal een looptijd van 10 jaar of langer.

3 Een participatiemaatschappij communiceert open en transparant

Een succesvolle samenwerking kan alleen worden gerealiseerd wanneer de participatiemaatschappij open en duidelijk communiceert. Een participatiemaatschappij maakt voorafgaand aan de samenwerking haar bedoelingen tegenover de direct betrokken partijen duidelijk en zal, voor zover dat van haar verwacht mag worden, tijdig duidelijkheid verschaffen over eventuele veranderingen in haar plannen.

Participatiemaatschappijen moeten daarnaast procedures hebben voor het beheersen van belangenconflicten. Belangenconflicten moeten zorgvuldig worden geïdentificeerd en bekendgemaakt aan de relevante stakeholders. Met deze belangenconflicten gaan participatiemaatschappijen adequaat en zorgvuldig om.

4 Een participatiemaatschappij respecteert vertrouwelijkheid

Een participatiemaatschappij ontvangt in het kader van haar werkzaamheden veel informatie die concurrentiegevoelig kan zijn of vertrouwelijk is, zoals gegevens van beleggers en (potentiële) portefeuilleondernemingen. Zij gaat op vertrouwelijke

wijze met deze informatie om. Alleen wanneer dat voor breed gedragen maatschappelijke verantwoording nodig is en de participatiemaatschappij uitdrukkelijk toestemming heeft gekregen, kan deze informatie met derden worden gedeeld.

5 Een participatiemaatschappij houdt zich aan de regels

Een participatiemaatschappij houdt zich aan wet- en regelgeving³ en respecteert de rechten en bevoegdheden van de diverse organen van de portefeuilleonderneming. Dit zijn: de raad van commissarissen⁴, de algemene vergadering van aandeelhouders, het management, en ook de ondernemingsraad van de portefeuilleonderneming. Dit geldt zowel naar het doel als de strekking van de wet. Een participatiemaatschappij bevordert dat haar portefeuillebedrijven op dezelfde manier omgaan met wet- en regelgeving. Regels en gebruiken in het zakelijk verkeer kunnen verschillen per land, sector en type transactie. Het is belangrijk dat participatiemaatschappijen weten welke verschillende regels en gebruiken van toepassing zijn in hun portefeuillebedrijven, situaties en sectoren. Zij moeten er rekening mee houden dat de redelijkheid en billijkheid van hun handelen veelal zal worden beoordeeld aan de hand van deze regels en gebruiken.

Dit langetermijnpartnerschap wordt gevormd na uitvoerige informatie-uitwisseling en na onderhandeling tussen de participatiemaatschappij en (potentiële) beleggers.

Tijdens de levensduur van een fonds zetten de participatiemaatschappij en de beleggers zich actief in om bij alle aspecten van de investering en het beheer van het fonds te voldoen aan hoge professionele standaarden. Beleggers vereisen van de participatiemaatschappij afstemming van de belangen van de participatiemaatschappij op die van de beleggers ('alignment of interests'), transparantie en verantwoording, onder andere door middel van rapportages.

3 In het bijzonder de sinds 2014 in werking zijnde 'Alternative Investment Fund Managers' (AIFM)-richtlijn die onder andere participatiemaatschappijen onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en De Nederlandsche Bank (DNB) stelt.

4 Indien van toepassing. Zie: 'Handboek voor de Participatiecommissaris' van de NVP voor een uitgebreide handreiking voor het invullen van de rol van participatiecommissaris.

WERKING EN HANDHAVING

NVP-GEDRAGSCODE

De NVP zorgt voor een brede bekendheid van haar gedragscode bij leden en andere relevante groepen. Daarom zal er tweejaarlijks een evaluatie naar de bekendheid, implementatie en naleving van de gedragscode plaatsvinden onder de leden van de NVP. Deze evaluatie zal worden uitgevoerd door een afvaardiging van NVP-leden en onafhankelijke partijen, ondersteund door het NVP-bureau. Deze onafhankelijke partijen kunnen bijvoorbeeld wetenschappers, corporate governance-specialisten en juristen zijn.

Een goede toetssteen voor de vraag of de principes van de gedragscode bij een bepaalde gebeurtenis zijn nageleefd is het oordeel dat de handelwijze van het NVP-lid strookt met de gewenste positie en transparantie van de participatiesector in de maatschappij en dat een NVP-lid het acceptabel zou vinden als andere partijen onder vergelijkbare omstandigheden op een vergelijkbare manier zouden handelen.

Belanghebbenden (niet zijnde leden van de NVP) kunnen zich richten tot het bestuur van de NVP bij (een vermoeden van) niet-naleving van de NVP-gedragscode door een NVP-lid. Het bestuur van de NVP bepaalt wie belanghebbende is bij naleving van de NVP-gedragscode. Als het bestuur vaststelt dat er sprake is van een mogelijke niet-naleving dan kan zij de betrokken partijen voorstellen een bemiddelaar te benoemen. Deze bemiddelaar heeft tot taak om partijen te assisteren bij het bereiken van een mogelijk vergelijk. Indien partijen niet tot een vergelijk komen dan reikt het bestuur partijen een arbitraal beding aan om hun geschil door middel van een arbitrale procedure op grond van het NAI Arbitragereglement te beslechten. Het een en ander laat onverlet dat het bestuur in voorkomende gevallen kan overgaan tot schorsing of royement van een lid.

Belanghebbenden (leden van de NVP) kunnen zich eveneens richten tot het bestuur van de NVP bij (een vermoeden van) niet-naleving van de NVP-gedragscode en/of de NVP-lidmaatschapscode door een NVP-lid. Het bestuur van de NVP bepaalt wie belanghebbende is bij naleving van de NVP-gedragscode. Als het bestuur vaststelt dat er sprake is van een mogelijke niet-naleving dan kan zij de betrokken partijen voorstellen over te gaan tot het voeren van een mediation-procedure op grond van het Mediationreglement van het Nederlands Arbitrage Instituut. Indien partijen door middel van de mediation niet tot een vaststellingsovereenkomst komen die alle geschilpunten tussen partijen regelt, dan reikt het bestuur partijen een arbitraal beding aan om hun geschil door middel van een arbitrale procedure op grond van het NAI Arbitragereglement te beslechten. Het een en ander laat onverlet dat het bestuur in voorkomende gevallen kan overgaan tot schorsing of royement van een lid.

De essentie van participeren

Streven naar goed ondernemingsbestuur

Participatiemaatschappijen spelen een belangrijke rol in het professionaliseren van het ondernemingsbestuur in niet-beursgenoteerde bedrijven

Om een investering in een bedrijf succesvol te laten zijn is goed ondernemingsbestuur een voorwaarde. Goed ondernemingsbestuur houdt in dat er duidelijke afspraken zijn over verdeling van zeggenschap, taken en verantwoordelijkheden en over verantwoording en rapportage. Goede governance zorgt voor goed geïnformeerde besluitvorming. Goede governance draagt ook bij aan realisatie van de wettelijke verplichting van het bestuur van de onderneming om bij besluiten rekening te houden met de belangen van alle belanghebbenden.

LIDMAAT- SCHAPSCODE

ALGEMENE RICHTLIJNEN SPECIFIEK VOOR LEDEN VAN DE NVP

- 1 Het lidmaatschap van de NVP houdt in de ondersteuning van de doelstellingen van de NVP, te weten de belangen van de Nederlandse participatiesector te behartigen, de bekendheid van participatiemaatschappijen te vergroten en een gunstig klimaat te onderhouden voor ondernemingen die private equity of venture capital nodig hebben.
- 2 De leden besteden aandacht aan verdere professionalisering van de participatiesector.
- 3 De leden nemen deel aan de marktonderzoeken van de NVP en haar Europese zusterorganisaties met betrekking tot investeren, desinvesteren, fondsenwerving, sociaaleconomische impact en rendement voor zover van toepassing.
- 4 De leden bevorderen verantwoord gedrag ten opzichte van elkaar en ten opzichte van de ondernemingen die private equity en venture capital nodig hebben.
- 5 De NVP vereist van haar leden onderschrijving van haar gedragscode en haar lidmaatschapscode. Daarmee zijn de leden aan deze codes gebonden. Het wordt aangemoedigd dat leden een verwijzing naar de gedragscode op hun website plaatsen.

De sociaaleconomische bijdrage van participatiemaatschappijen in Nederland

Eind 2019 hadden ruim 2.100 Nederlandse bedrijven, waarvan ca. 90% in het MKB, een participatiemaatschappij als aandeelhouder. Samen hadden deze bedrijven een geschatte omzet van €85 miljard en bieden zij meer dan 380.000 mensen werk.

Tussen 2010 en 2019 trokken 3.860 Nederlandse bedrijven samen €37 miljard private equity en venture capital aan. Deze bedrijven worden door de combinatie van kapitaal, kennis en het netwerk van de participatiemaatschappij innovatiever en productiever, waardoor zij concurrerender worden, kunnen groeien en kunnen internationaliseren.

Na gemiddeld vijf jaar worden de bedrijven verkocht. Uit de opbrengsten krijgen de beleggers hun inleg terug en hun aandeel in het rendement.

Wilt u meer weten?

Neem voor meer informatie contact op met de
Nederlandse Vereniging van Participatiemaatschappijen (NVP).

T +31 (0)20 571 22 70

E info@nvp.nl

I www.nvp.nl
